

Однак при дослідженні та вирішенні справ потрібно враховувати те, що оперативно-розшукова діяльність – це лише один зі способів боротьби з корупцією, що залежить від ряду факторів, зокрема:

- професійної підготовки та досвіду оперативних працівників;
- наявності сучасних технічних засобів;
- ефективної взаємодії правоохоронних органів;
- налагодженої системи взаємодії з громадськістю.

Отже, оперативно-розшукова діяльність є важливою складовою у протидії корупції. Вона дозволяє виявляти та припиняти корупційні схеми, виявляти корупційні правопорушення на ранніх стадіях їх вчинення, запобігати вчиненню корупційних правопорушень. Важливу роль у цьому процесі відіграє співпраця між правоохоронними органами та іншими державними органами. Оперативно-розшукову діяльність потрібно проводити відповідно до законодавства та з урахуванням прав людини. Для успішної боротьби з корупцією необхідна системна робота всього суспільства та держави. Та слід зауважити, що ОРД є лише одним із інструментів у цьому процесі.

1. Телійчук В. Г. Протидія корупції як складова стратегії національної безпеки України. *Сучасний стан протидії корупції: досвід Чехії, України, Польщі, Словаччини : матеріали міжнар. наук.-практ. конф.* (м. Київ, 9-10 травня 2017 року). Київ : Нац. акад. прокуратури України, 2017. С. 61–64.

2. Щур С. О. Актуальні питання соціального і правового захисту працівників оперативних підрозділів. *Актуальні питання та перспективи використання оперативно-розшукових засобів у розкритті злочинів в умовах воєнного стану : матеріали міжвідом. наук.-практ. конф.* (Київ, 30 бер. 2023 р.). Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2023. С. 289–291.

3. Франчук В. Ю. Оперативно-розшукова протидія кримінальним правопорушенням в Україні: сучасний стан та основні напрями. *Правові та організаційно-тактичні засади оперативно-розшукової діяльності Національної поліції України: матеріали IV Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф.* (м. Одеса, 13 жовт. 2023 р.). Одеса : ОДУВС, 2023. С. 217.

4. Телійчук В. Г., Зінченко С. С. Щодо застосування профайлінгу в оперативно-розшуковій діяльності підрозділами кримінальної поліції національної поліції України. *Юридичний бюлетень*. 2020. № 12. С. 184–193.

5. Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України від 13.04.2012. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>.

УДК 343.35+323

DOI: 10.31733/15-03-2024/2/150-151

Віталій ДЕМЕНКО

курсант ННІ права та підготовки
фахівців для підрозділів
Національної поліції

Марина ЛОГІНОВА

викладач кафедри
цивільного права та процесу
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ

На сьогодні день проблема боротьби з корупцією не лише в Україні, а й у всьому світі, є однією з найбільш значущих. Важливість цього питання полягає в наступному: корупція – соціально-правове явище, що становить небезпеку для суспільства і держави, підриваючи права громадян у різних сферах взаємодії: освіти, охорони здоров'я, соціального забезпечення, майнових відносин, а також реформування, яке відбувається в країні, дестабілізуючи авторитет політичної влади. Про це свідчать не лише сучасні джерела поширення інформації, а й історія нашої країни, де корупція із моменту зародження продовжує набирати значних обертів, її результати можна спостерігати і сьогодні. Таким чином, корупція нині зросла до необмежених масштабів.

Протидія корупції – головне завдання не лише нашої держави, а й низки інших країн, а також усього громадянського суспільства, оскільки саме від прийнятих рішень залежить

благополуччя та прогрес політичної організації суспільства [1].

Незважаючи на численні правові та організаційні реформи, все ж рівень корупції в Україні залишається досить високим. Підтвердженням цьому є результати рейтингу за Індексом сприйняття корупції. Так, у 2015 р. Україна за показниками Індексу сприйняття корупції отримала 27 балів зі 100, у 2016 р. – 29 балів, у 2017 р. – 30 балів; у 2018 р. – 31 бал, у 2019 р. – 29 балів, у 2020 р. – 33 бали, у 2021 р. – 32 бали і посіла 123 місце із 199 країн у списку, а у 2022 р. – 116 місце із 180 можливих. Так, наша держава все ще залишається серед сотні найбільш корумпованих країн. Місце в рейтингу Україна поділила з Монголією, Алжиром, Анголою та Замбією [2].

Саме для покращення результатів протидії корупції треба об'єднати зусилля влади й суспільства, тобто боротися з корупцією треба спільними зусиллями. Враховуючи все це, пропонуємо наступні заходи (механізми) щодо ефективної протидії корупції:

1) організація системної державної антикорупційної політики, спрямованої на розбудову антикорупційної культури;

2) спільна робота державних, правоохоронних органів з інститутами громадянського суспільства, спрямована на регулювання суспільних відносин, консолідацію різних соціальних груп у справах протидії корупції;

3) формування й розвиток антикорупційної культури в суспільстві, а також негативного ставлення до корупції у всіх її проявах, створення атмосфери «громадського засудження» корупційних проявів, запровадження громадського контролю та забезпечення його впливу на ймовірні корупційні прояви;

4) розробка системи антикорупційних стандартів (попередження корупції), вдосконалення системи надання державних послуг;

5) розвиток принципу прозорості діяльності державних органів (забезпечення доступу громадян до інформації про діяльність органів державної влади відповідно до законодавства);

6) підвищення правосвідомості громадян, рівня правової культури за допомогою правового виховання. Саме громадяни є «гією силою, яка здатна розірвати коло системної корупції у державі», – як наголошує В. Ортинський. Без «підтримки, взаємодії з інститутами громадянського суспільства антикорупційна діяльність органів державної влади видається малоєфективною» [3].

Підсумовуючи, можна зробити висновок, що явище корупції як таке є комплексною проблемою, що стосується різних аспектів життя суспільства і держави.

Все це може призвести до зазіхання на національні інтереси України та завадити реалізації розвитку людського потенціалу, підвищенню якості життя та добробуту громадян, зміцненню законності. При плануванні антикорупційної політики України необхідно вибирати такі засоби та заходи, які, з одного боку, даватимуть високий ефект, а з іншого – слугуватимуть цілям пропаганди антикорупційної політики.

Грамотна та ефективна антикорупційна політика виступає однією з важливих складових державної політики у сфері забезпечення національної безпеки та сталого розвитку України.

1. Томчишин І. П., Батько І. І. Антикорупційна діяльність в Україні: сучасні реалії та ефективні засоби протидії. *Проблеми розвитку адміністративного, фінансового та інформаційного права в контексті євроінтеграційних процесів* : зб. матер. III Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Львів, 5 трав. 2023 р.). Київ, 2023. С. 381–384.

2. Індекс сприйняття корупції CPI-2023. *Transparency International*. URL : <https://cpi.transparency.org/>.

3. Матвєєнко І., Маланчук О. Вдосконалення антикорупційних заходів на територіальному рівні: виклики та перспективи. *Теоретичні та прикладні питання державотворення*. 2021. Вип. 26. С. 83–89.